

Heldere werkwijzen rond “nutsinfra”

Afstemming tussen gemeenten en nutskoepels

Voor het leggen, onderhouden en verwijderen van kabels en leidingen voor gas, water en elektra in gemeentegrond, kent Nederland geen uniforme regeling¹. Gemeenten hanteren verschillende regelingen of hebben geen regels vastgesteld. Dit is belemmerend voor de uitvoering van werkzaamheden in de ondergrond, zowel voor netbeheerders als voor gemeenten.

Gemeenten en netbeheerders van “nutsinfra” werken daarom aan een gezamenlijke regeling die winst oplevert voor alle partijen. Daarmee kan tevens worden voorkomen, dat gemeenten her en der steeds het wiel opnieuw moeten uitvinden.

Er is momenteel sprake van een lappendeken aan regels en afspraken. Dat hindert goede afstemming tussen gemeenten en netbeheerders van deze kabels en leidingen. Om hier verbetering in te brengen, werken de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Gemeentelijk Platform Kabels en Leidingen (GPKL) samen met Netbeheer Nederland en Vewin (koepelorganisaties van beheerders van resp. energie- en waternetwerken) aan een modelverordening voor kabels en leidingen voor “nutsinfra” (alles behalve de telecomkabels), die in alle gemeenten kan worden toegepast.

Uniformere voorwaarden

Samen streven deze organisaties naar uniformering in voorwaarden die de gemeente - als beheerder van de ondergrondse openbare ruimte - stelt aan nutsbedrijven die in die ondergrond leidingen willen leggen, onderhouden en verwijderen. Zo kunnen ook nutsbedrijven beter opereren; een win-win-situatie dus.

Tweesporenaanpak

Voor afspraken rond “nutsinfra” is er dus heel wat te winnen. Niet alleen door middel van een modelverordening, maar ook met aanbevelingen voor afspraken over inhoudelijke onderwerpen rond kabels en leidingen in de ondergrond, waar men in de dagelijkse praktijk tegenaan loopt.

Was uw gemeente juist van plan om een Verordening of Handboek voor kabels & leidingen op te stellen? Wacht dan nog even op het landelijke model! Wel zo handig, verstandig en zeker zo goed...

¹ Bij telecomkabels is de situatie anders: gemeenten moeten de aanleg van telecomkabels wettelijk gedogen. In de Telecommunicatiewet staan de belangrijkste rechten en plichten van betrokken partijen voor het leggen, verleggen, onderhouden en verwijderen van telecomkabels. Deze wet verplicht elke gemeente in het land een telecommunicatieverordening op te stellen. De VNG en het GPKL hebben hiertoe eerder al een model-telecomverordening opgesteld.

Taken en verantwoordelijkheden duidelijker

Met een modelverordening worden de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente als beheerder van de openbare (onder)grond duidelijker. De gemeentelijke regierol in onder- en bovengrond is daarbij uitgangspunt. Zo'n regeling biedt bij uitstek een kans om ook die regierol van de gemeenten te harmoniseren. Ook de rol en de rechtspositie van de netbeheerders wordt hiermee duidelijker.

Gemeenten kunnen hun regierol overigens versterken door tevens aan de slag te gaan met de handreiking Proactieve regie in de ondergrond van het kabel- en leidingoverleg (KLO; zie www.klo.nu).

Afbakening

Het gaat om een landelijke modelverordening voor niet-telecomkabels en –leidingen, naar het model van de (verordening vanwege de) Telecommunicatiewet. In de regeling staan de rechten en plichten van de betrokken partijen bij het leggen, onderhouden en verwijderen van kabels en -leidingen.

Afspraken over financiële aangelegenheden (zoals nadeelcompensatieregelingen en andere kostenregelingen voor verleggen) vallen buiten dit traject.

Praktische oplossingen

In het kielzog van deze ontwikkeling, werken genoemde organisaties aan het oplossen van problemen uit de dagelijkse praktijk, door werkafspraken te harmoniseren. Ook daar blijkt grote behoefte aan. Daarom bereiden de gezamenlijke koepels tevens een handreiking voor, waarin aanbevelingen voor werkafspraken ("best practices") worden gegeven. Het gaat daarbij om thema's als:

- planning en coördinatie,
- omgaan met kabels en leidingen in verontreinigde grond,
- omgaan met kabels en leidingen onder verhardingen,
- wijziging van grondeigendom,
- kosten- en batenafweging.

Deze "best practices" zijn niet bedoeld als "keurslijf", maar als aanbeveling hoe volgens de koepels het slimste kan worden gewerkt om een win-win-situatie te bereiken.

De handreiking wordt tegelijk met de modelverordening gepubliceerd en van harte aanbevolen. Draagvlak bij de betrokken koepelorganisaties is er al, dus de uitgangspunten behoeven niet opnieuw te worden bediscussieerd. Da's pure winst!

Planning en communicatie

Het is de bedoeling dat binnenkort de bestuurlijke consultatie plaatsvindt, waarna medio 2010 de modelverordening nutsinfra en de flankerende handreiking met "best practices" actief worden verspreid. Daarbij is ook een communicatieprogramma voorzien.

Let op

Indien er afspraken of overeenkomsten bestaan die nu al de verhouding van partijen bepaalt, dan kan de modelverordening misschien niet 'zo maar' bij de gemeente ingevoerd worden. Men zal zich rekenschap moeten geven of iets daartoe in de weg staat en daar dan tijdig het overleg over moeten aangaan.

Meer informatie

Te verkrijgen via Enrico van den Bogaard, beleidsadviseur GPKL, tel. 0318-438099.